

Domeniul economic I Atuurile digitalizării

Sursă bibliografică

<https://webapi2016.eesc.europa.eu/v1/documents/EESC-2021-01530-00-01-AC-TRA-RO.docx/content>

Economia digitală este compusă din piețe bazate pe tehnologii digitale care facilitează și desfășoară comerțul de mărfuri și servicii prin intermediul comerțului electronic pe internet. Condițiile economice actuale au determinat un număr mare de întreprinderi să migreze către sisteme bazate pe Internet pentru creșterea eficienței, scăderea costurilor de operare și capacitatea de a opera în timp real între diferite platforme. Iată de ce multe firme reproiectează procesele de afaceri principale, prin investiții în tehnologii cheie - mobilitate, cloud computing (de exemplu, utilizarea de software pe bază de închiriere), sisteme informatice de analiză economică și suport decizional și rețelele sociale.

În prezent asistăm la apariția în întregime de noi piețe, industrii, întreprinderi și practici de lucru, care formează o economie digitală. Acest nou model al economiei este caracterizat de digitalizare și utilizarea intensivă a tehnologiilor de informații și comunicare (TIC), de codificare a cunoștințelor, schimburi de informații și noi moduri de organizare a muncii și a producției. Studii empirice arată că, chiar și într-un moment de șomaj ridicat, internetul creează cinci locuri de muncă pentru fiecare două pierdute.

În plus, în economiile mature studiate de McKinsey, cheltuielile legate de internet și consumul au reprezentat 21 la sută din PIB în ultimii cinci ani.

Cercetătorii au descoperit că producătorii și distribuitorii sunt îngrijorați că magazinele tradiționale nu vor mai fi capabile să ofere servicii valoroase sau caracteristici specifice produsului, consumatorilor pentru trei motive :

În primul rând, într-o piață care implică vânzări on-line și vânzări tradiționale la puncte fixe, vor exista două seturi de prețuri care vor prevala deoarece se presupune că vânzătorii online au un avantaj de cost și pot fi capabili să ofere aceleași produse la prețuri mai mici.

În al doilea rând, consumatorii pot profita de serviciile valoroase pre-vânzare pe care comercianții cu amănuntul tradiționali le oferă prin inspectarea produselor pe care intenționează să le cumpere sau prin primirea de servicii de consiliere profesională și, mai târziu, ei să prefere să cumpere produsele mai ieftin de la comercianții online care funcționează cu costuri generale mai mici. Acest comportament este numit de obicei parazitism.

În al treilea rând, producătorii și distribuitorii adesea susțin că interzicerea sau restrângerea vânzărilor pe internet și în special utilizarea de platforme specifice este necesară pentru a proteja o imagine de marcă sau investițiile necesare pentru a stabili o astfel de imagine.

În general, cercetătorii atrag atenția asupra riscului dispariției magazinelor tradiționale în viitor deoarece prețurile on-line sunt mai mici decât prețurile off-line. Prin urmare, restricțiile verticale

cele mai frecvente în sfera vânzărilor online sunt mai ales asociate cu sistemele de distribuție selectivă și menținerea prețului de revânzare.

De exemplu, distribuția selectivă de produse vândute consumatorului final sub marca unui producător poate avea ca scop promovarea concurenței non-preț sau îmbunătățirea calității serviciilor oferite de magazinele tradiționale. Prin construirea unei rețele având know-how specific și garanții în ceea ce privește prezentarea, calitatea produselor și serviciile post-vânzare, distribuția selectivă constituie un tip de relație cu un client care, în general, este în conformitate cu articolul 101 din Tratatul CE. Cu toate acestea, sub un astfel de sistem de distribuție, producătorii și distribuitorii pot căuta să controleze canalele de distribuție, de exemplu prin interzicerea sau restricționarea severă (în mod indirect) a vânzărilor pe internet.

Aceste obiective ale producătorilor și distribuitorilor pot fi întâlnite, de asemenea, drept clasice justificări pentru interzicerea vânzărilor offline sau online la prețuri mai mici numite menținerea prețului de revânzare (MPR) offline sau online.

Comerțul electronic prezintă certe avantaje pentru participanții la circuitul comercial: reducerea costurilor, accesul facil pe piețele internaționale, tranzacții instantanee, în timp real, compararea prețurilor, caracteristicilor produselor, acces nelimitat în timp și spațiu la bunuri/servicii, realizarea licitațiilor virtuale.

Firmele adoptă două strategii principale pentru a răspunde condițiilor impuse de mediu: o strategie concurențială (market strategy) și o strategie în afara pieței (non market strategy), strategia globală fiind produsul interacțiunii celor două

Principalele avantaje ale utilizării plăților electronice sunt următoarele: celeritatea viramentelor, universalitatea lor, în sensul în care sumele de bani ajung în timp real în orice colț al lumii, modalitatea foarte simplă de efectuare a transferurilor, utilizarea aceleiași monede, indiferent de moneda destinatarului plății. De asemenea, efectuarea plăților nu este limitată de un anumit orar al furnizorului de servicii, inclusiv al băncii. În plus, banca oferă plătitorului un set de garanții cu privire la plățile efectuate și la identitatea destinatarului prin sistemul propriu de supraveghere a tranzacțiilor suspecte și de cunoaștere a clientelei.

Eliminarea timpilor morți petrecuți în fața ghișeelor pentru plata furnizorilor de utilități reprezintă un avantaj real deloc de neglijat.

În plus, pe o piață unitară, accesul prestatorilor de servicii este facilitat, fiind încurajată concurența reală, precum și penetrarea întreprinderilor nou create care nu se mai lovesc de bariere formale, administrative.

Uniformizarea tehnologică și interoperabilitatea prestatorilor de servicii reprezintă, de asemenea, un avantaj important al utilizării plăților electronice.

Modelul european către o economie și o societate digitalizate înseamnă solidaritate, prosperitate și durabilitate, are la bază o mai mare putere de acțiune a cetățenilor și a întreprinderilor, garantând totodată securitatea și reziliența ecosistemului european digital și a lanțurilor de aprovizionare europene.

Digitalizarea poate deveni un vector decisiv al drepturilor și al libertăților, permițându-le oamenilor să depășească anumite limite teritoriale, poziții sociale sau limite legate de apartenența la o comunitate și deschizându-le noi posibilități de a învăța, de a se distra, de a lucra, de a explora

și de a-și îndeplini obiectivele ambițioase. Va lua astfel naștere o societate în care distanța geografică va fi mai puțin importantă, deoarece, oriunde în UE, inclusiv în zonele rurale și îndepărtate, oamenii vor putea lucra, învăța, interacționa cu administrațiile publice, își vor putea gestiona finanțele și plățile, vor putea utiliza sistemele de sănătate, sistemele de transport automatizate, vor putea participa la viața democratică, se vor putea distra sau se vor putea întâlni și discuta cu alte persoane.

Pandemia de COVID-19 a demonstrat potențialul unor soluții inovatoare de telemedicină, de îngrijire la distanță și de robotică pentru a proteja personalul medical și pentru a-i ajuta pe pacienți să fie îngrijiți de la distanță acasă și a deschis calea pentru utilizarea generalizată a acestor soluții. Tehnologiile digitale pot să le ofere cetățenilor mijloace de monitorizare a stării de sănătate și de adaptare a stilului de viață; aceste tehnologii pot să favorizeze autonomia, să prevină bolile netransmisibile și pot să contribuie la eficiența furnizorilor de servicii de sănătate și de asistență medicală și a sistemelor de sănătate. Datorită instrumentelor asociate competențelor digitale adecvate, cetățenii vor putea avea în continuare o viață profesională activă pe măsură ce îmbătrânesc, iar personalul medical și personalul de îngrijire vor putea beneficia pe deplin de soluțiile digitale în materie de sănătate pentru a-și monitoriza și trata pacienții.

Digitalizarea aduce cu sine noi surse de prosperitate, permițându-le antreprenorilor să inoveze, să își înființeze și să își dezvolte propria afacere indiferent de locul în care trăiesc, să deschidă piețe și să facă investiții oriunde în Europa și oriunde în lume și să creeze noi locuri de muncă într-un moment în care un număr tot mai mare de europeni își simt amenințate securitatea economică sau mediul în care trăiesc.

Tehnologiile digitale pot contribui în mod semnificativ la realizarea obiectivelor Pactului verde european. Adoptarea soluțiilor digitale și utilizarea datelor vor contribui la tranziția către o economie neutră din punct de vedere climatic, circulară și mai rezilientă. Înlocuirea deplasărilor în interes de serviciu cu videoconferințe permite reducerea emisiilor, în timp ce, în sectorul agricol, în cel energetic, în sectorul construcțiilor, în sectorul industrial sau al urbanismului și în sectorul serviciilor, tehnologiile digitale permit procese mai ecologice, contribuind astfel la obiectivul pe care l-a propus Europa de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră cu cel puțin 55% până în 2030 și de a ne proteja mai bine mediul. Infrastructurile și tehnologiile digitale în sine vor trebui să devină mai durabile și mai eficiente din punct de vedere energetic și din punctul de vedere al utilizării resurselor. Datorită inovării și standardelor ecologice ambițioase, întreprinderile vor fi în măsură să adopte, în cadrul transformării lor digitale, tehnologii digitale cu o amprentă de mediu mai redusă și cu o eficiență energetică și a materiilor prime mai mare.

Cu ajutorul tehnologiilor digitale se pot eticheta, urmări, localiza și partaja datele referitoare la produse de-a lungul lanțurilor valorice, până la nivelul diferitelor componente și materiale. Începând cu bateriile pentru vehiculele electrice și aplicațiile industriale, pașaportul digital european al produsului (ca parte a Inițiativei privind produsele sustenabile) va contribui la o mai bună informare a întreprinderilor, va spori eficiența utilizării resurselor și le va permite consumatorilor să facă alegeri sustenabile.

Planul de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale prevede ca, până în 2030, 80% din adulți să aibă cel puțin competențe digitale de bază. Pentru ca toți europenii să poată beneficia pe deplin de bunăstarea pe care o aduce cu sine o societate digitală favorabilă incluziunii și astfel cum se propune în capitolul privind principiile digitale (secțiunea 4), accesul la educație care permite dobândirea de competențe digitale de bază ar trebui să fie un drept al tuturor cetățenilor UE, iar învățarea pe tot parcursul vieții ar trebui să devină o realitate.

Oportunitățile de formare și educația digitală oferite forței de muncă ar trebui să le permită cetățenilor să dobândească competențe digitale specializate pentru a obține un loc de muncă de calitate și pentru a avea o carieră de succes. În 2019, existau 7,8 milioane de specialiști TIC, rata de creștere anuală anterioară fiind de 4,2 %. Dacă această tendință continuă, UE va fi cu mult sub necesarul preconizat de 20 de milioane de experți în 2030, de exemplu pentru domenii-cheie, cum ar fi securitatea cibernetică sau analiza datelor.

IMM-urile joacă un rol central în tranziția la o economie digitală, nu doar pentru că reprezintă cea mai mare parte a întreprinderilor din UE, ci și pentru că reprezintă o sursă esențială de inovare. Cu sprijinul a peste 200 de centre de inovare digitală și clustere industriale, până în 2030, IMM-urile ar trebui să aibă posibilitatea de a accesa tehnologiile sau datele digitale cu ușurință și în condiții echitabile, garantate printr-o reglementare adecvată, și ar trebui să beneficieze de sprijin adecvat pentru digitalizare. În acest sens, peste 200 de centre europene de inovare digitală și de clustere industriale din întreaga UE ar trebui să sprijine transformarea digitală atât a IMM-urilor inovatoare, cât și a celor nedigitale și să conecteze furnizorii digitali la ecosisteme locale. Obiectivul este de a atinge un nivel ridicat de intensitate digitală, fără a lăsa pe nimeni în urmă. Comisia își va actualiza strategia industrială, inclusiv în vederea accelerării transformării digitale a ecosistemelor industriale în sprijinul obiectivelor prevăzute pentru 2030.

Aspirația UE este ca, până în 2030:

- 75 % dintre întreprinderile europene să folosească servicii de cloud computing, Big Data și inteligența artificială;
- peste 90 % dintre IMM-urile europene să ajungă cel puțin la un nivel de bază de intensitate digitală;

Europa își va lărgi portofoliul de întreprinderi inovatoare în faza de extindere și va îmbunătăți accesul acestora la finanțare, ceea ce va duce la dublarea numărului de unicorni în Europa.

serviciile publice esențiale disponibile pentru cetățenii și întreprinderile europene să fie furnizate 100 % în mediul online;

100 % din cetățenii europeni să aibă acces la dosarele medicale (dosare electronice);

80 % din cetățeni să utilizeze o soluție de identificare digitală.

Strategia Digitală Europeană se axează pe 3 piloni, pentru a garanta că Europa profită de oportunitățile sectorului și le oferă cetățenilor, întreprinderilor și guvernelor control asupra transformării digitale și devine astfel un jucător important pe plan internațional:

Tehnologia în serviciul cetățenilor – dezvoltarea, implementarea și adoptarea tehnologiei care va produce o diferență reală în viața de zi cu zi a oamenilor, contribuie la competitivitatea economică și utilizează tehnologiile într-un mod care respectă valorile europene – bazată pe Strategia

Europeană pentru date, Digital Service Act, Competențe digitale – European Skills Agenda, Digital Education Action Plan 2021-2027, Securitate cibernetică, Inteligență Artificială, Codul European al Comunicațiilor Electronice (EECC) și regulamentul BEREC, Connecting Europe Facility (CEF), EuroHPC.

O economie digitală echitabilă și competitivă - o piață unică fără fricțiuni, în care companiile de toate dimensiunile și din orice sector pot concura în condiții egale și pot dezvolta, comercializa și utiliza tehnologii digitale, produse și servicii la o scară care le sporește productivitatea și competitivitatea globală, iar consumatorii pot avea încredere că drepturile lor sunt respectate - Cartea Albă privind Inteligența Artificială, Inițiativa Startup Scaleup, Indexul Digital al Economiei și Societății (Digital Economy and Society Index - DESI).

O societate digitală deschisă, democratică și durabilă - un mediu de încredere în care cetățenii sunt împuterniciți în modul în care acționează și interacționează, precum și cu datele pe care le furnizează atât online, cât și offline; o modalitate europeană de transformare digitală care îmbunătățește valorile noastre democratice, respectă drepturile noastre fundamentale și contribuie la o economie durabilă, neutră din punct de vedere climatic și eficientă din punct de vedere al resurselor. Domeniile prioritare de acțiune vizează: dezinformarea (Codul de Bune Practici privind Dezinformarea), cultura media și digitală (CE dezvoltă în prezent legislație necesară pentru crearea unei piețe unice digitale a conținutului și promovarea libertății și pluralismului mass-media în Europa), e-trust & e-privacy (Directiva privind Confidențialitatea Electronică și Regulamentul General privind Protecția Datelor), e-sănătate, e-guvernare (inițiativa - Digital Transformation of Health and Care in the Digital Single Market), smart cities & smart living (The European Innovation Partnership on Smart Cities and Communities (EIP-SCQ), internet sigur (European strategy for better internet for Children), femei și ITC (participarea crescută a femeilor în sectorul tehnologic va stimula economia și va permite participarea lor deplină în societate).

Prin implementarea Strategiei Digitale, UE își propune să stabilească standarde globale pentru tehnologiile emergente și să rămână cea mai deschisă regiune pentru comerț și investiții din lume, cu condiția ca oricine vine să facă afaceri aici să accepte și să respecte regulile UE.

Mecanismul de Redresare și Reziliență (672.5 mld. EUR)

Mecanismul de Redresare și Reziliență (MRR) va pune la dispoziția statelor un total de 672,5 miliarde EUR (împrumuturi și subvenții) pentru a sprijini reformele și investițiile întreprinse de statele membre. Scopul este de a atenua impactul economic și social al pandemiei coronavirusului și de a face economiile și societățile europene mai durabile, mai rezistente și mai bine pregătite pentru provocările și oportunitățile tranzițiilor ecologice și digitale.

Pe baza relevanței lor în toate statele membre, a investițiilor de foarte mari dimensiuni necesare și a potențialului acestora de a crea locuri de munca și creștere economică și de a culege roadele dublei tranziții verzi și digitale, Comisia încurajează ferm statele membre să includă în planurile lor investiții și reforme și următoarele domenii emblematice:

1. Accelerare - acordarea de întâietate tehnologiilor curate perene și accelerarea dezvoltării și utilizării

2. Renovare - îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice și private.
3. Reîncărcare și realimentare - promovarea unor tehnologii curate, viabile pe termen lung, pentru a accelera utilizarea unor stații de transport, încărcare și realimentare durabile, accesibile și inteligente și pentru a extinde rețeaua de transport public.
4. Conectare - introducerea rapidă a serviciilor rapide în bandă largă în toate regiunile și gospodăriile, inclusiv a rețelelor de fibră optică și a rețelelor SG.
5. Modernizare - digitalizarea administrației și a serviciilor publice, inclusiv a sistemelor judiciare și de asistență medicală.
6. Extindere pe scară largă - Creșterea capacităților de cloud de date industriale în Europa și dezvoltarea celor mai puternice, de vârf și sustenabile procesoare.
7. Recalificare și perfecționare - Adaptarea sistemelor de învățământ pentru a sprijini competențele digital și educația și formarea profesională pentru toate vârstele.

Tranziția digitală este un element cheie pentru prosperitatea și reziliența viitoare a Europei. Ca parte a următorului buget pe termen lung al UE (2021-2027) în cadrul exercițiului financiar multianual, CE a propus programul Europa Digitală, care urmărește să accelereze transformarea digitală a Europei. Cu un buget de 7,5 miliarde EUR în prețuri curente, acesta își propune să construiască și să dezvolte capacitățile digitale strategice ale UE și să faciliteze desfășurarea pe scară largă a tehnologiilor digitale, care urmează să fie utilizate de către cetățenii, întreprinderile și administrațiile publice europene. Europa Digitală va consolida investițiile în următoarele domenii cheie:

supercomputere/ supercalcul

- inteligența artificială
- securitate cibernetică
- abilități digitale avansate
- asigurarea utilizării pe scară largă a tehnologiilor digitale la toate nivelurile economiei și societății.

Domeniul economic II

Bitcoin

Sursă bibliografică

<https://crypto.ro/bitcoin/>

<https://bitcoinromania.ro/blog/ce-este-bitcoin/>

<https://startingup.ro/avantajele-si-dezavantajele-criptomonedelor/>

Ce este Bitcoin (BTC)

Încă de la începutul omenirii, acum aproape 4 miliarde de ani, oamenii au simțit nevoia să dea valoare posesiilor lor. De-a lungul timpului, nevoia aceasta a dus la crearea conceptului de troc. Astfel, oamenii au făcut tranzacții cu mult înainte ca banii să existe. Aceștia au realizat schimburi cu persoane în care au avut încredere. Ce a urmat după?

S-a născut astfel dorința de a crea un standard la care să se raporteze întreaga comunitate, lucru care a dus la crearea conceptului de „bun de schimb” acum aproximativ 4000 de ani. Prima monedă cunoscută în mod oficial a fost creată de regele Alyattes din Lydia, acum parte a Turciei, în 600 î.en. Monedele au evoluat apoi în bancnote în jurul anului 1661 d.Hr. și astfel a fost realizată trecerea de la piatră și metal la hârtie. Paper beats rock so it seems!

Primul card de credit a fost introdus în 1946, iar în anul 1949 Diners Club și American Express au lansat primul card bancar modern creat din plastic. Acest card a fost creat exclusiv pentru plățile în 27 de restaurante renumite din orașul New York. Anul 2018 a reprezentat anul în care în Germania tranzacțiile realizate cu cardul la începutul anului au depășit numărul tranzacțiilor realizate cu bani cash. Evoluția domeniului digital și-a pus astfel și mai puternic amprenta și specialistii se așteaptă ca în viitorul apropiat, tranzacțiile cu cash să dispară complet.

Cristalizarea conceptului de transfer și implicit cea de monedă s-a definitivat în momentul în care populația a devenit conectată prin internet. Trebuie să recunoaștem că realizarea unei conexiuni la internet este din ce în ce mai facilă, aceasta fiind realizată fie prin intermediul telefonului, a

laptopului sau a unei tablete. Mobilitatea este definitorie pentru societatea actuală și nevoile utilizatorilor s-au schimbat, pe măsură ce sistemul financiar a evoluat și el la rândul lui.

Calculatoarele ne ajută să ne optimizăm timpul și ceea ce obișnuia să ne ia zile, acum durează doar câteva minute. Această îmbunătățire și nevoia actuală a societății de a economisi timp a dus la schimbarea conceptului de monedă fizică, teorie cu care populația fusese obișnuită atâția mii de ani.

Astfel în **2009** s-a născut conceptul de monedă digitală, reprezentat de **Bitcoin**. Inventatorul acestuia, sub pseudonimul de Satoshi Nakamoto, a creat standardul pentru monedele virtuale.

Bitcoin este prima criptomonedă creată vreodată.

Este o monedă digitală descentralizată care poate fi utilizată pentru a face plăți la un nivel global, fără a fi nevoie de părți terțe, adică a 3 a persoană sau entitate, cum ar fi guverne sau alte instituții financiare.

Bitcoin este digital, nu există monede sau bancnote fizice – bani de hârtie, Bitcoin există pe internet și asta înseamnă că nu poate fi oprit – din 2009, când rețeaua a fost creată pentru prima dată, rețeaua Bitcoin nu a fost niciodată oprită și nu a fost niciodată compromisă.

Bitcoin poate fi transferat de la persoană la persoană prin internet, este o modalitate mai rapidă și mai ieftină de a transfera bani oriunde în lume și nu există limite cu privire la cât de mult poți transfera.

În comparație cu forma tradițională de bani, Bitcoin are o politică monetară clară predefinită, care nu poate fi schimbată.

Cine a creat Bitcoin

Bitcoin a fost creat în 2009 de un grup sau persoană anonimă numită Satoshi Nakamoto, care este de fapt o poreclă folosită pentru a ascunde adevărata identitate a creatorului.

Faptul că până în această zi nu îi cunoaștem adevărata identitate joacă un rol crucial în stabilitatea și adoptarea monedei Bitcoin.

Dacă vom afla vreodată cine a creat Bitcoin, asta probabil va afecta încrederea și adoptarea acestuia.

Există încă sute de portofele create la început legate de Satoshi Nakamoto, care conțin Bitcoin în valoare de miliarde de dolari, care nu au fost atinse din 2009.

Fără un lider, comunitatea bitcoin ia decizii printr-un proces numit consensus. Minerii, investitorii și dezvoltatorii, discută schimbările care trebuie implementate. Acesta este un proces care asigură stabilitatea, securitatea rețelei și împiedică orice schimbări cu intenție negativă sau egoistă, deoarece este aproape imposibil să corupi o varietate de atâtea entități de pe tot globul și este foarte costisitor să începi și să menții un atac asupra rețelei Bitcoin.

Bitcoin a fost conceput pentru a fi descentralizat, pentru a nu fi deținut de o anumită persoană, entitate sau țară.

Este o monedă destinată tuturor oamenilor, pot fi deținut de mine, de tine sau de oricine are cunoștințele necesare pentru a interacționa cu rețeaua Bitcoin.

Cum funcționează Bitcoin

Criptomoneda Bitcoin este construită pe un registru digital distribuit pe tot globul numit blockchain.

Blockchain-ul este, în esență, o bază de date care înregistrează informație despre fiecare tranzacție în blocuri de date, care sunt legate între ele, de aici și numele block-chain.

Acest registru este distribuit pe tot globul pe mii de computere conduse de oricine dorește să sprijine rețeaua Bitcoin.

Fiecare tranzacție este transparentă și conține vânzătorul și cumpărătorul reprezentați de cheia publică – nu un nume sau identitate specifică – data și ora, valoarea tranzacției și un ID al tranzacției reprezentat de un cod unic de identificare.

Toate aceste tranzacții sunt înregistrate în blockchain în ordine cronologică și nu pot fi modificate odată ce au fost înregistrate pe blockchain.

Pentru ca o tranzacție să fie inclusă într-un bloc de date, aceasta trebuie să fie verificată de toți acești participanți la rețea – un proces numit mining realizat de mineri.

Minarea Bitcoin

Bitcoin folosește un algoritm Proof of Work și este o parte esențială a modului în care funcționează. Acest lucru este cunoscut sub numele de minerit, de a mina bitcoin și este procesul prin care sunt create noi monede bitcoin și tranzacțiile sunt înregistrate în blockchain.

Pentru ca o tranzacție să fie înregistrată în blockchain, aceasta trebuie să fie verificată de mai mulți mineri de pe tot globul.

Pentru crearea de noi bitcoini, minerii trebuie să rezolve un algoritm matematic pentru a sparge un bloc de date.

Primul miner care face asta, va primi recompensa în acel bloc. Acest lucru se întâmplă aproximativ la fiecare 10 minute.

Această recompensă a început de fapt de la 50 BTC pe bloc, adică la fiecare 10 minute, când Bitcoin a fost lansat pentru prima dată în 2009 – dar aceste recompense se înjumătățesc la fiecare 4 ani, în prezent fiind de 6,25 BTC pe bloc – iar acestea vor continua să fie împărțite la jumătate la fiecare 4 ani până când toți cei 21 de milioane de bitcoini vor fi minati.. Această împărțire la jumătate la fiecare 4 ani se numește Halving și este una dintre caracteristicile care fac Bitcoin deflaționist, opusul inflației.

Bitcoin halving

Halvingul este procesul prin care numărul de bitcoini creați în fiecare bloc este împărțit la jumătate. Halvingul este un proces automat codat în algoritmul rețelei bitcoin, se întâmplă automat la fiecare 210.000 de blocuri, sau aproximativ la fiecare 4 ani.

Acesta este un efect deflaționist care face ca Moneda bitcoin să fie valoroasă și este un concept care susține creșterea prețului.

Aceasta este o proprietate crucială a monedei Bitcoin și a succesului ei – deoarece cererea de bitcoin crește odată cu adopția lui, dar crearea de noi monede bitcoin scade cu fiecare halving.

Acesta este unul dintre criteriile care fac ca Bitcoin să fie diferit de banii fiat, de dolari, euro, lei etc.

Acesta este un concept economic destul de basic, cererea și oferta. Dacă cererea crește sau chiar și dacă se menține dar oferta scade, prețul va crește.

De ce este susținut Bitcoin

Bitcoin este susținut de matematică și electricitate.

Prețul Bitcoin este influențat de costul de minare a 1 Bitcoin.

Cât de mult trebuie ca minerii să cheltuiască în energie electrică pentru a crea, pentru a mina 1 Bitcoin?

Adăuga la asta și costul hardware-ului, întreținerea și altele și vei obține prețul pe care trebuie să îl cheltui pentru a crea 1 Bitcoin.

Acest preț este influențat de mulți factori, cum ar fi locația minerilor. Costul energiei electrice este diferit de la o țară la alta.

Probabil ai auzit sau ai văzut știri sau documentare că multe fabrici de minat Bitcoin care folosesc energie regenerabilă și plasează acele fabrici de minat fie lângă baraje unde folosesc apă pentru a obține electricitate ieftină, fie în apropierea unei forme de electricitate sustenabilă, ieftină.

În concluzie, poți spune că Bitcoin este o formă modernă de stocare a energiei electrice, acesta este unul dintre motivele principale pentru care are valoare.

Bitcoin este, de asemenea, comparat cu aurul și adesea numit Aur 2.0.

Aceasta este o comparație corectă, deoarece are unele asemănări în crearea de bitcoin vs crearea aurului și, de asemenea, în câteva proprietăți similare dintre Bitcoin și aur.

DIVIZIBILITATEA BITCOIN

Bitcoin este divizibil cu până la 8 decimale, cea mai mică unitate a unui bitcoin numită satoshi, abreviat SAT.

Există 100 de milioane de Satoshi într-un singur Bitcoin.

Această divizibilitate face ca Bitcoin să fie potrivit ca monedă pentru orice fel de plată, chiar și pentru tranzacții mai mici.

Dacă nu îți permiți să cumperi un Bitcoin întreg, poți achiziționa fracțiuni de Bitcoin, așa că trebuie să începi să colectezi niște SATS.

Bitcoin a fost creat ca urmare a crizei financiare din 2008, iar momentul nu a fost o coincidență, a fost un moment în care era nevoie de o altă monedă, iar unii oameni au fost de fapt deschiși la asta.

De o monedă care nu poate fi controlată și printată oricând e nevoie.

Mai mult de un deceniu mai târziu, am văzut cum a crescut infrastructura și adoptia Bitcoin.

Acum există mii de platforme de tranzacționare și bancomate de unde poți cumpăra Bitcoin, sute de portofele digitale pentru a-ți stoca bitcoin și mii de companii care acceptă Bitcoin.

CARE SUNT AVANTAJELE PLĂȚILOR CU BITCOIN?

Transferurile bancare standard și în mod special tranzacțiile în afara granitelor implică de obicei comisioane mari ce aduc și costuri de schimb. Deoarece tranzacțiile realizate cu **Bitcoin** nu

funcționează cu ajutorul unor instituții intermediare, costurile de tranzacționare sunt foarte scăzute. Singura taxă este reprezentată de mining fee-ul către mineri. În plus, un alt avantaj major este acela că orice transfer are loc foarte rapid, eliminând inconvenientele cerințelor tipice de autorizare și ale perioadelor de așteptare.

Bitcoin permite utilizatorilor să dețină controlul asupra tranzacțiilor lor, ceea ce ajută ca Bitcoin să existe și să fie tranzacționat în deplină siguranță pentru rețea.

Comercianții nu pot percepe taxe suplimentare fără ca acestea să fie observate. Aceștia trebuie să discute cu utilizatorii înainte de a introduce alte eventuale taxe.

Plățile în **Bitcoin** pot fi făcute și finalizate fără ca informațiile personale ale traderilor să fie legate de tranzacții, ceea ce din punct de vedere birocratic este ca o gură de aer proaspăt. Astfel se economisește timp și energie, lucru important în acest secol al revoluției digitale.

Bitcoin este o modalitate de plată ușor de utilizat, user friendly, fiind singura metodă ce permite transferul în timp real.

Fără intermediar = mai puține comisioane

În cazul valutelor clasice, după cum se știe, este nevoie de implicarea mai multor intermediari. Pentru criptomonede nu este nevoie de emitenți de carduri sau de un anumit circuit pentru efectuarea plăților. De fapt, criptomonedele se aseamănă mai mult din acest punct de vedere cu numerarul, pentru că tranzacțiile sunt directe, fără intermediar și individuale, fapt care se traduce în absența comisioanelor. De asemenea, utilizatorii nu au nevoie de un accept pentru a cheltui sume mai mari.

Un proces rapid

Tehnologia blockchain oferă avantaje foarte mari în transferul banilor. Companiile din domeniul tehnologiei dispun astfel de mai multe modalități de a transfera bani, de a executa acorduri prin contracte inteligente și de a urmări transporturile, cu ajutorul unui registru blockchain. În acest mod, este prevenită pierderea de mărfuri valoroase, fără să fie nevoie de bănci sau instituții financiare, ceea ce înseamnă economie de timp și bani.

Protecție sporită în cazul fraudelor

Tehnologia blockchain impune mai multă siguranță în privința datelor. Informațiile nu pot trece pe la intermediari, fiind transmise prin intermediul canalelor potrivite. Transferul crypto se face în condiții de maximă siguranță. Codurile de portofel din orice tranzacție, precum și rețeaua blockchain sunt foarte greu de identificat de un răufăcător cibernetic, astfel că nu se pot fura monede dintr-un cont.

Trasabilitatea

Pentru că tranzacțiile efectuate cu portofelul sunt inalterabile, nu vor exista dispute referitoare la realizarea plăților. Chiar dacă sunt folosite adrese individuale pentru trimiterea sau primirea de tokeni către diverși destinatari, este accesibil întregul istoric. Fiind publice tranzacțiile, atât destinatarul, cât și expeditorul pot vedea istoricul lor.

Dezvoltarea comerțului electronic

Giganții din comerțul electronic au început să accepte criptomonedes ca forme de plată, precum Bitcoin sau Ether. Shopify și Expedia sunt doar câteva dintre platformele care acceptă plata prin crypto. Experții spun că este o chestiune de timp până ce din ce în ce mai multe magazine online vor accepta acest tip de plată.

Acces direct la transferul de bani

Statisticile arată că peste 2 miliarde de oameni nu au acces sau nu-și pot deschide un cont bancar. Cu atât mai mult este nevoie de un cont de criptomonedes, care le poate permite tuturor să transfere și să primească bani. Unele țări în care sistemele bancare sunt instabile, cum este cazul Venezuelei, au apelat la criptomonedes sau la tehnologia blockchain.

Plăți fără frontiere și fără limite

Nu există limite de teritoriu pentru criptomonedes! Ele pot fi accesate de oriunde, condiția minimă fiind să existe acces la internet. De asemenea, nu există diferențe între plățile locale și cele internaționale. Indiferent de locul în care se află o persoană sau de cantitatea de crypto pe care dorește să o trimită, poate face transferul fără nicio problemă, fiind necesar doar codul QR al portofelului unde își dorește să facă plata.

Dezavantajele criptomonedelor

În mod clar, există și dezavantaje ale utilizării criptomonedelor, iar acestea sunt:

Volatilitatea prețurilor

Unul dintre cele mai mari riscuri ale criptomonedelor o reprezintă volatilitatea prețurilor. Spre exemplu, Bitcoin, de la câțiva cenți a ajuns la 20.000\$, în luna decembrie 2017, iar la finalul lunii octombrie 2021 a ajuns la un maxim istoric de 66.901\$, cu 2.002\$ mai mult decât maximum înregistrat în aprilie. Astfel că prețul său este garantat strict pentru momentul în care se realizează o tranzacție.

Depind de o conexiune la internet

Criptomonedele nu pot fi utilizate offline, ele depinzând exclusiv de o conexiune la internet. Pot fi utilizate, în schimb, ATM-urile Bitcoin, cu un anumit program, în funcție de locul unde au fost amplasate. Dacă funcționează într-o rețea de supermarketuri, programul este, de regulă, între orele 8:00 – 22:00.

Tranzacțiile sunt ireversibile

Odată ce a fost făcut un transfer de Bitcoin, suma nu mai poate fi recuperată. De aceea este indicat să se citească de mai multe ori adresa de wallet înainte de a face transferul sau să se scaneze codul QR.

Incertitudine legală în multe țări

Reglementarea criptomonedelor se află încă la început în foarte multe țări, în care legislația nu este suficient de clară sau chiar nu există. Pe viitor, este foarte posibil ca impozitarea criptomonedelor să se schimbe, astfel încât să genereze anumite dificultăți contabile.

Utilizarea este redusă, într-un cerc restrâns

Mulți oameni au ignorat și continuă să ignore criptomonedele din cauză că, în opinia lor, sunt complexe și greu de descifrat. Este adevărat că folosirea monedelor digitale implică anumite cunoștințe despre criptografie, portofele digitale sau updatarea softului la zi, ceea ce în mod clar intimidează persoanele care nu au tangențe cu tehnologia. Odată cu popularitatea Bitcoin, care este

în continuă creștere, mulți oameni au devenit curioși despre această monedă virtuală, dar utilizarea ei rămâne redusă, într-un cerc restrâns.

Insecuritate datorată atacurilor

Atacurile asupra blockchain-urilor sunt destul de frecvente, dar șansele lor de reușită sunt destul de mici, pentru că, pe măsură ce crește rețeaua, sporește și securitatea. Astfel că este foarte puțin probabil că minerii să investească bani mai mulți pentru a ataca Bitcoin, de exemplu. Este cunoscut faptul că blockchainul Bitcoin este rezistent și poate face față atacurilor, adaptându-se rapid.

Cantitate limitată de monede

Conform specialiștilor, până în anul 2140 vor fi în circulație circa 21 de milioane de monede bitcoin (BTC). Pentru că până la momentul actual au fost deja create 16,5 milioane de monede BTC, este clar că ritmul de creare va încetini considerabil.

Criptomonedele au multe necunoscute

Încă nu este destul de clar modul de funcționare a criptomonedelor. Ca un exemplu, nimeni nu știe nici acum cine este fondatorul Bitcoin. Creatorul recunoscut în „persoana” lui Satoshi Nakamoto este mai mult un pseudonim, dar un lucru este cert: a revoluționat modul de funcționare a industriei financiare. De asemenea, sunt foarte puțini oameni în lume care înțeleg cu adevărat acest sistem al criptomonedelor, care știu cum să-l opereze și cum să se ferească de riscuri.

Rată de rentabilitate nedovedită

Unii specialiști consideră tranzacționarea criptomonedelor ca fiind un joc de noroc. Spre deosebire de fondurile fizice, cele în criptomonede nu pot fi anticipate, iar randamentele lor nu pot fi calculate, astfel că nu poate exista un plan de investiții pe termen lung.

Nu sunt asigurate

Un alt risc al monedelor digitale este că nu sunt asigurate de niciun bun. Acțiunile sunt estimate în raport cu valoarea de piață a unei societăți, dar prețul criptomonedelor este dat de cererea lor pe piață.

În concluzie, criptomonedele sunt o variantă de investiții care poate fi luată în calcul, însă, ca orice fel de investiție, necesită documentare și precauție. Sfatul miliardarului Elon Musk, unul dintre oamenii care au influențat foarte mult evoluția monedelor digitale, este ca persoanele care aleg să investească în aceste instrumente să o facă prudent, fără să-și pună la bătaie averea de o viață, ci să se oprească la sume mici.

Domeniul economic III

Pandemie și criză

Sursă bibliografică

<https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/coronavirus/covid-19-economy/>

Pandemie si criza

Criza sanitară a pus în evidență faptul că tendința de adâncire a inegalităților economice și sociale din ultimele decenii, inclusiv în România, are o componentă umană existențială, grupurile și persoanele marginalizate fiind cele mai vulnerabile în fața impactului crizei sanitare, situându-se sub limita vitală de subzistență pe care orice stat are obligația constituțională de a le-o asigura.

Estimările primelor consecințe ale crizei au condus, între altele, la concluzia că discrepanța majoră între statele membre UE27 nu constă neapărat în magnitudinea șocului economic generat de pandemie, ci în maniera în care piețele muncii naționale reacționează la acest șoc și capacitatea autorităților de a promova politici de răspuns la acesta.

Într-o economie în care valoarea serviciilor prestate pentru populație depășește valoarea serviciilor prestate pentru întreprinderi (8,1 mld. euro versus 7,4 mld. euro în 2019), situație ce diferă substanțial de majoritatea statelor membre europene în care valoarea serviciilor pentru populație este mult inferioară celor prestate întreprinderilor (Franța, de exemplu, în 2020, 57,5 mld. euro versus 291,2 mld. euro), veniturile salariale reprezintă o potențială cerere importantă, un segment de piață din care în prezent ponderea importantă o dețin consumurile agroalimentare și utilitățile (peste 60 %).

Scurt istoric:

La 23 aprilie 2020, liderii UE au hotărât să facă eforturi în direcția instituirii unui fond de redresare al UE menit să atenueze efectele crizei. Ei au însărcinat Comisia Europeană să prezinte de urgență o propunere care, printre altele, să clarifice legătura dintre fond și bugetul pe termen lung al UE. Propunerea, un plan de redresare pentru Europa, a fost prezentată de Comisia Europeană la 27 mai 2020.

La 21 iulie 2020, liderii UE au convenit asupra unui efort de redresare în valoare de 750 de miliarde EUR, Next Generation EU, pentru a ajuta UE să abordeze criza provocată de pandemie. Pe lângă pachetul de redresare, liderii UE au convenit asupra unui buget pe termen lung al UE pentru perioada 2021-2027 în valoare de 1 074,3 miliarde EUR. Printre altele, bugetul va sprijini investițiile în tranziția digitală și în tranziția verde, precum și în reziliență.

Împreună cu fondurile în valoare de 540 de miliarde EUR deja existente pentru cele trei plase de siguranță (pentru lucrători, pentru întreprinderi și pentru statele membre), pachetul global de redresare a UE se ridică la 2 364,3 miliarde EUR.

Regulamentul de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență a fost adoptat de Consiliu la 11 februarie 2021. Acest instrument, care se află în centrul Next Generation EU, oferă sprijin în valoare de 672,5 miliarde EUR statelor membre pentru a le ajuta să abordeze impactul economic și social al pandemiei de COVID-19.

Până la 14 decembrie 2022 (cea mai recentă plată, cea finală), 19 state membre au primit sprijin din partea SURE în valoare totală de aproape 98,4 miliarde EUR.

Grupul Băncii Europene de Investiții (BEI) a instituit un fond de garantare paneuropean în valoare de 25 de miliarde EUR. Fondul va acorda împrumuturi în valoare de până la 200 de miliarde EUR pentru întreprinderi, concentrându-se asupra întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) din întreaga UE.

La 9 aprilie 2021, Consiliul a aprobat o sumă suplimentară de 121,5 milioane EUR, mobilizată prin intermediul rezervei pentru solidaritate și ajutoare de urgență, pentru a răspunde nevoilor urgente legate de pandemia de COVID-19.

Fondurile vor sprijini:

- lucrările pregătitoare pentru certificatul digital al UE privind COVID spre a facilita libera circulație
- capacitățile statelor membre de a detecta și monitoriza noile variante
- elaborarea unor noi teste de reacție polimerazică în lanț-revers transcriptază (RT-PCR) pentru fiecare nouă variantă emergentă și evaluarea acestora înainte de a fi introduse, asigurând, în același timp, o capacitate suficientă de testare în statele membre
- monitorizarea virusului SARS-CoV-2 și a variantelor sale în apele reziduale
- dezvoltarea în continuare a platformei de schimb pentru formularele de localizare a pasagerilor

În total, Comisia a propus o finanțare suplimentară în valoare de 245,2 milioane EUR de la bugetul UE pentru a sprijini aceste inițiative, precum și suma de 100 de milioane EUR pentru nevoi emergente suplimentare legate de criza provocată de coronavirus. Proiectul de buget rectificativ care va acoperi o parte din aceste cheltuieli a fost adoptat de Consiliu și de Parlament în iulie 2021.

Pe lângă impactul intern pe care criza pandemiei COVID-19 îl exercită asupra economiei naționale, România, având un coeficient înalt de expunere față de economia Uniunii Europene și mondiale, este deschisă șocurilor venite pe canalele reprezentate de comerțul exterior de mărfuri, turismul internațional, transportul internațional, lanțurile internaționale de producție și aprovizionare, sistemul financiar și bancar european etc. Gradul cel mai ridicat de expunere a economiei României la șocurile crizei pe canalul comercial extern de bunuri îl au relațiile cu țările care au ponderile cele mai ridicate în exporturile și importurile de mărfuri ale României. Locul covârșitor îl ocupă țările UE, cu o pondere totală de 75,8% atât în exportul, cât și în importul românesc de bunuri. Printre țările cu care România are relații comerciale, locurile de frunte sunt ocupate de: Germania, care are o pondere în comerțul extern românesc de 22,4% la export și de

20,2% la import; Italia, cu o pondere de 11,2% la export și de 10,0% la import; Franța, cu o pondere de 6,8% la export și 5,3% la import; Ungaria, cu o pondere de 4,7% la export și 7,5% la import; Regatul Unit, cu 4,1% la export; Polonia, cu 5,4% la import; China, cu 5% la import și 0,8% la export ș.a. O bună parte din aceste relații la care România este amplu conectată se desfășoară în cadrul unor lanțuri de producție și de aprovizionare situate la nivel global, regional sau național, fiind și ele expuse, la rândul lor, aceluiași impact al crizei economice.

Reziliența

Deși a devenit un concept des utilizat, nu există o definiție unică a rezilienței economice (Di Pietro, 2021). Înainte de pandemie, conceptul de reziliență economică a fost analizat și extins de la principiul conform căruia reziliența evaluează capacitatea unei economii de a rezista la socuri și de a se redresa rapid (Frankel și Rose, 1996; Kaminsky, et al., 1998; de Serres și Drew, 2004; Duval et al., 2007; Sutherland și Hoeller, 2013; Sanchez, Rasmussen și Rohn, 2015) la un concept axat pe o serie de dimensiuni, cum ar fi: vulnerabilitate (sensibilitate la diferite tipuri de socuri), rezistență (resistance) (sensibilitate la impactul socurilor economice), robustețe/reorientare structurală (modul în care firmele, lucrătorii și instituțiile răspund și se adaptează la socuri) și recuperabilitate/reînnoire (despre amploarea și natura redresării). Reziliența privește și capacitatea unui sistem de a învăța, de a se adapta și reorganiza cu costuri suportabile.

CE utilizează conceptul pentru analiza convergenței către economii reziliente, ca o precondiție pentru adâncirea convergenței în Uniunea Economică și Monetară (UEM) din perspectiva vulnerabilității unei economii la șocuri, și a capacității acesteia de a le absorbi și de a se recupera rapid (CE, 2017, p. 211; CE, 2018, pp. 7-8); adică: o economie devine cu atât mai rezilientă cu cât rezistă mai bine unui șoc advers și revine mai repede la rata de creștere a tendinței de dinaintea șocului, prin minimizarea pierderii cumulate de PIB potențial.

În documentul de lucru al CE care însoțește Regulamentul nr. 241/2021 privind implementarea MRR (CE, 2021b, p. 14) reforma structurală se definește ca „o acțiune sau un proces prin care se fac modificări și îmbunătățiri cu impact semnificativ și efecte de durată asupra funcționării unei piețe, a unei politici, a structurilor unei instituții sau administrații sau asupra progresului către obiectivele relevante, cum ar fi creșterea economică, crearea de locuri de muncă, reziliență și tranziție digitală și verde” cu scopul de a „îmbunătăți condițiile cadru, schimba structural parametrii și să elimine obstacolele în calea performanței [...] în domenii precum calitatea instituțiilor și a serviciilor publice, a mediului de afaceri, cercetării și inovării, educației sau protecției sociale”.

Pandemia a fost al doilea mare soc pentru economiile europene după criza financiară izbucnită în 2008; a urmat în 2021 socul preturilor la energie, care a dus inflația anuală (IPC) la niveluri inimaginabile cu puțin timp în urmă - peste 7 la sută în SUA, medie de peste 5 la sută în zona euro, peste 6 la sută în Germania, 7-8 la sută în Cehia, Polonia, România, Ungaria în decembrie 2021.

Pentru amortizarea socului pandemic, care a indus și închiderea parțială temporară a economiilor (lockdown), au fost suspendate regulile fiscale în UE până în 2021, cu prelungire în 2022. Din 2023 regulile fiscale ar trebui să fie din nou în funcțiune.

Nevoia de reguli (fiscale)

Este un război pierdut să conștăți nevoia de reguli fiscale, așa cum și politica monetară implică reguli - fie că avem în minte agregate monetare sau „regula lui Taylor” (care leagă rata de politică monetară de output gap (deviația între PIB-ul actual și cel potențial) și inflație). Regulile fiscale derivă și din ceea ce dictează bunul simț economic, care este exprimat de propoziții ca:

- Nu poți practica deficite bugetare mari la nesfârșit fără a-ți bloca accesul la finanțare.
- Un nivel al datoriei publice foarte înalt creează în sine o vulnerabilitate, ce poate amenința bugetul public chiar dacă deficitul bugetar este mic (de pildă, un surplus primar care este inferior serviciului datoriei publice). Această vulnerabilitate este cu atât mai clară cu cât mai nefavorabile devin condițiile financiare externe, când costul finanțării crește mult.
- Economii emergente, ce nu emit monedă de rezervă prin definiție, trebuie să fie mai grijulii cu balanțele interne și externe.
- Când deficite bugetare mari sunt cauza principală a unor deficite externe (de cont curent) mari, ajustarea fiscală/bugetară este inevitabilă pentru echilibrarea balanței externe, pentru evitarea unei crize de balanță de plăți.

În UE, cu atenție principală pe zona euro, reguli fiscale sunt cu atât mai mult cerute în mod normativ de situația evocată mai sus: integrare fiscală cvasiinexistentă. În plus, se amintește tot mai frecvent în anii de după izbucnirea crizei financiare necesitatea unei conduite a politicii fiscale (policy stance) la nivelul zonei euro. Aici găsim un balans greu de ținut între cerința de coordonare mai bună a politicilor economice (alias bugetare) și găsirea de instrumente de partajare a riscurilor - gen emiterea de active comune (safe assets) și reducerea de riscuri. Oricum, revederea regulilor fiscale este cerută și de accentuarea eterogenității de condiții în UE, în zona euro, sub impactul suitei de șocuri mari.

Consiliul Fiscal European, o instituție de analiză a politicilor bugetare în UE independentă și care cooperează cu Comisia Europeană, numeroși analiști, pledează de ani buni pentru o regândire a cadrului de reguli fiscale; în esență este vorba de:

- Crearea unei capacități fiscale comune permanente, care să permită Uniunii Monetare și Economice să amortizeze șocuri adverse puternice. Această capacitate fiscală comună ar trebui să fie finanțată prin resurse bugetare proprii, prin emisiuni de obligațiuni comune. Asistența acordată unui stat membru al UE ar fi condiționată de conformarea cu regulile fiscale.
- Simplificarea cadrului de reguli:
 - existența unei ancore prin limita datoriei publice;
 - dinamica cheltuielilor bugetare (ca obiectiv operațional) care să țină cont de o traiectorie credibilă/fezabilă de corecție a datoriei publice și de condiții specifice naționale;
 - existența clauzei generale de derogare (escape clause), care să fie activată în urma unei analize independente credibile.

- Protejarea cheltuielilor care susțin creșterea economică; este vorba de investiții, desi definirea investițiilor este o arie vagă si nu necontroversată (ex.: cheltuielile pentru educație sunt investiții?)

NGEU (Panul european de redresare si reziliență) creează, fie si temporar, o capacitate fiscală la nivelul UE (se are în vedere probabil si că, finalmente, toate statele din UE vor face parte din zona euro). Există o dezbateră aprinsă privind „temporaritatea” acestei capacități fiscale, fiindcă ea implică transferuri de resurse si de bonitate de la țările mai puternice economic către țările cu economii mai fragile. Țările „fiscal virtuozose” (în general țările nordice) nu vad cu ochi buni o permanentizare, în timp ce țările cu datorii mai mari pledează pentru capacitate fiscală nu temporară. Sunt si propuneri de creare a unei Agenții Fiscale Europene (o trezorerie europeană, European Debt Agency), care să emită obligațiuni comune si care să preia din operațiunile de acum ale BCE si să creeze o piață de obligațiuni comune.

Reguli fiscale adecvate se cuvine să fie însoțite de reguli macroprudențiale, care să aibă grijă ca expansiunea creditării să nu periclitizeze stabilitatea financiară și economică. Este motivul pentru care, după 2009, s-a vorbit tot mai mult în lume despre reguli macroprudențiale, au apărut instituții (ESRB/Consiliul European pentru Risc Sistemic, ESMA, EIOPA) și instrumente în UE care au drept obiectiv supravegherea și influențarea mișcării creditului, stabilitatea financiară. În România există Comitetul Național de Supraveghere Macroprudențială, care examinează riscuri sistemice la adresa stabilității financiare și implică conlucrarea între BNR, ASF și Guvern.

Băncile centrale din UE au așezat, alături de stabilitatea prețurilor, stabilitatea financiară ca obiectiv central al politicilor lor, pornind de la considerente validate de evoluția economiilor și interpretarea analitică a crizelor. Astfel:

- Stabilitatea prețurilor nu asigură automat stabilitatea economică.
- Bugete publice cvasiechilibrate pot fi înșelătoare dacă deficite externe devin prea mari dintr-o expansiune „exuberantă” a creditării.
- Bugetele publice trebuie să țină cont de „pasive ascunse” (hidden liabilities).
- Corecții ale deficitelor externe pot fi extrem de dureroase dacă sunt lăsate numai pe seama reacției piețelor.
- Pentru finanțatorii externi, ce contează, finalmente, este îndatorarea externă totală a unui stat, care cuprinde pe cea publică și cea privată.
- Statul este chemat să fie garant dacă este pusă la îndoială bonitatea financiară a unei țări, inclusiv pentru operațiuni ale sectorului privat.
- Riscuri sistemice trebuie să fie avute în vedere în mod constant.
- Riscuri sistemice derivă și din complexitatea tot mai mare a piețelor financiare, din extinderea componentelor „umbră” (inclusiv crypto active), posibile atacuri informatice.

Continuarea finanțării redresării Uniunii

Înainte de pandemie, UE a emis obligațiuni decade la rând, dar era un jucător relativ minor pe piața de obligațiuni, împrumutându-se doar pentru programe de creditare mici, sau în, de tip back-to-back si/sau în parteneriat cu alți creditori internaționali (FMI, BM, etc.). Dar odată cu datoria emisă pentru finanțarea MRR, se așteaptă ca, în următorii ani, UE să devină unul dintre

cei mai mari împrumutători din Europa - până la aproximativ 800 de miliarde euro -, în funcție de valoarea împrumuturilor pe care statele membre le acordă, plasându-l la egalitate cu marii emitenți suverani europeni, precum Germania, Franța și Italia.

CE a propus trei noi categorii de resurse proprii care să crească veniturile la Bugetul UE:

extinderea pieței UE de emisii de carbon;

un nou mecanism de ajustare la frontieră emisiilor de carbon și,

impozitarea corporatistă.

CE a propus, la finalul anului 2021 instituirea de trei noi surse de venituri pentru resursele proprii ale Bugetului UE pe termen lung care să genereze estimativ, în medie, până la 17 miliarde euro anual necesari finanțării componentei de granturi a MRR și a Fondului pentru atenuarea impactului social al acțiunilor climatice:

- Venituri provenite din extinderea pieței UE de emisii carbon, prin includerea transportului maritim și a aviației. Luând în considerare creșterea recentă a prețurilor la emisiile de carbon, veniturile din vânzarea de noi certificate ar putea genera câteva sute de miliarde de euro pe an, conform estimărilor CE. În prezent, majoritatea veniturilor provenite din licitarea certificatelor de emisii sunt transferate către bugetele naționale; în viitor, 25 la sută din aceste venituri urmează a fi transferate către Bugetul UE (CE, 2021b).
- Resurse generate de un nou mecanism de ajustare la frontieră a emisiilor de carbon, prin stabilirea unui preț al emisiilor de carbon la import, care să corespundă cu prețul care ar fi fost plătit în cazul în care mărfurile ar fi fost produse în UE; acest mecanism se va aplica doar unor categorii specifice de sectoare. Scopul mecanismului este încurajarea producătorilor din țările din afara UE să-și „înverzească” procesele de producție; în viitor, 75 la sută din aceste venituri vor fi alocate către Bugetul UE (CE, 2021b).
- Cota din profiturile companiilor corporatiste (impozitarea corporatistă) ce urmează a fi realocată statelor membre în temeiul recentului acord OCDE/G20 privind realocarea drepturilor de impozitare („Pilonul unu”).

Acordul OCDE semnat în octombrie 2021 a stabilit cadrul general pentru impozitarea corporativă axat pe doi piloni: Pilonul 1 obligă marile corporații multinaționale să declare profituri și să plătească mai mult în țările în care își desfășoară afaceri, iar Pilonul 2 introduce o rată globală minimă efectivă a impozitului pe profit de 15 la sută, care va fi realocată statelor membre. La sfârșitul anului trecut, CE a prezentat un proiect de directivă de implementare a Pilonului 2, care trebuie aprobat de guvernele statelor membre și de către PE.

Domeniul economic IV

Personalități ale economiei mondiale

Sursă bibliografică

<https://silo.tips/download/istoria-gandirii-economice>

François de Quesnay

François de Quesnay a fost un medic francez din secolul al XVIII-lea. Cu toate acestea, marea sa pasiune a fost economia. Influențat de pregătirea sa medicală, el a dezvoltat un corp teoretic privind funcționarea economică a societăților.

François de Quesnay a fost un economist francez, reprezentant al Școlii fiziocrate.

François Quesnay afirma că "Fiecare om trebuie să obțină cea mai mare satisfacție prin cheltuiala cea mai mică posibilă, aceasta-i perfecția conducerii economice. Și când fiecare va face la fel, această ordine în loc de a fi tulburată, va fi dimpotrivă mai bine asigurată". Fiziocrații afirmău că totul trebuie lăsat să se împlinească de la sine: "laissez-faire, laissez passer, le monde va lui même".

François Quesnay (1694 -1767) s-a născut într-o familie de fermieri și negustori. Tatăl său Nicolás s-a dedicat sarcinii de colectare a impozitelor în numele unei mănăstiri. Această ocupație i-a permis să asigure un nivel de viață rezonabil familiei.

Se pare că unul dintre primii profesori ai lui Quesnay a fost grădinarul tatălui său. Sub influența lor, a citit cartea „L' Agriculture et Maison Rustique” de medicul Charles Estienne și Jean Liébaut. Această lucrare a fost o renumită enciclopedie a vieții la țară publicată în secolul al XVI-lea și reeditată de mai multe ori. Până la începutul secolului al XVIII-lea. Acest lucru a marcat interesul ulterior al lui François Quesnay pentru subiecte precum agricultura și medicina.

Faima sa s-a extins odată cu publicarea în 1736 a „Essai physique sur l'économie animale” (1736). Din acest moment a urmat o carieră strălucită până a devenit medicul doamnei de Pompadour. Și, mai târziu, a regelui. Ca recunoaștere a eficacității muncii sale, regele l-a numit scutier în 1752. În același an, Quesnay a devenit membru al „Académie des sciences”. Un an mai târziu a făcut-o la Royal Society. Activitatea sa profesională nu l-a împiedicat să se dedice economiei cu pasiune. Pasiune care l-a determinat să înființeze și să promoveze așa-numita școală fiziocratică.

În 1758 și-a publicat cea mai importantă lucrare economică, „Tableau économique”. În acesta, el a furnizat prima reprezentare a interdependențelor structurale ale unui sistem economic. Obiectivul său a fost să descrie modul în care venitul (produsul net) circulă de la un sector la altul. În acest sens, a fost influențat de pregătirea sa ca medic, deoarece a fost inspirat de funcționarea corpului uman.

William Petty

William Petty este considerat “părintele economiei politice”.

William Petty afirmă că prețul mărfii prezintă două componente: "prețul natural" și "prețul politic".

Concepția lui Petty privind rolul statului în economie ca sprijinitor al acesteia, cunoaște în mod evident și nuanțe mercantiliste.

William Petty s-a născut într-o familie modestă. El este descris ca fiind precoc și inteligent. Tânăr, s-a imbarcat ca ucenic de marinăr pe nave.

În tinerețe, a lucrat pentru economistul politic englez Thomas Hobbes în Olanda. După ce s-a întors în Anglia, a predat anatomie la Universitatea Oxford. Crezând cu tărie în noua știință, universitatea i s-a părut searbădă, așa că s-a dus în Irlanda, unde a făcut un cadastru monumental succesiv al întregii țări.

În 1654, el obține taxa de cadastralizare a Irlandei: este Down Survey, finalizat în 1656. Importanța acestei sarcini este că Cromwell îi rambursează finanțatorilor cu pământ. William Petty este, de asemenea, remunerat pe teren: primește 30.000 de acri în sud-vestul Irlandei, precum și 9.000 de lire sterline. Importanța sumei duce la suspiciuni.

Până la moartea sa, a mai lucrat în domenii precum statistică, matematică și medicină.

"Political Arithmetick" este o lucrare scrisă de William Petty în 1676, care se concentrează pe utilizarea statisticilor și matematicii în analiza economică și politică. Lucrarea prezintă metode pentru colectarea și analizarea datelor demografice și economice pentru a înțelege problemele sociale și politice ale vremii.

Petty a creat această lucrare ca un efort de a furniza informații științifice pentru guvernanți, pentru a-i ajuta să ia decizii mai bune în ceea ce privește problemele economice și sociale. El a folosit metode statistice pentru a colecta și analiza date demografice și economice, cum ar fi numărul de locuitori, producția agricolă și comerțul. Lucrarea lui Petty a fost una dintre primele încercări de a utiliza metode științifice pentru a înțelege problemele economice și sociale și a contribuit la dezvoltarea economiei politice ca disciplină.

Adam Smith

Adam Smith (1723-1790) a fost gânditor de origine scoțiană, cu multiple preocupări științifice de factură filozofică și economică.

Deși s-a născut într-un sat mic, abilitățile sale de orator și scris au fost instantaneu recunoscute de mama sa și a făcut toate demersurile pentru a se asigura că i se oferă cea mai bună educație. Mama sa a devenit cea mai influentă persoană din viața sa. Trăsăturile comportamentale și comportamentul lui Smith au fost destul de neobișnuite. A fost una dintre cele mai excentrice și mai extravagante personalități. El a fost prins făcând cele mai bizare, ciudate și neobișnuite lucruri posibile, cum ar fi să facă o băutură ciudată din unt, pâine și ceai și să le bea pe toate. Într-o altă situație, el a mers într-o plimbare fără scop în cămașa de noapte pentru aproximativ 15 mile înainte ca unele clopote ale bisericii să-l readucă la realitate. Smith este cunoscut și pentru bunăvoința sa și pentru trăsăturile generoase. Într-o singură situație, când și-a dat demisia de la predarea bruscă, a fost suficient de generos pentru a returna taxele studenților. Cu toate acestea, studenții săi au refuzat să o ia.

Se credea că Smith avea un obicei de a vorbi cu el însuși, un obicei pe care l-a luat în copilărie. Și în mai multe rânduri a fost prins zâmbind însoțitorilor invizibili.

De asemenea, obișnuia să-și imagineze că era rău, deși era complet apt din punct de vedere medical. A experimentat boli imaginare.

Egoist și cinic, „omul economic” – definit de Adam Smith, ne-a dominat de atunci încoace gândirea, iar influența lui s-a răspândit din domeniul pieței până la modul în care facem cumpărături, muncim și iubim. Și totuși, în fiecare seară, mama lui Adam Smith avea grija să-i pună pe masă cina, nu mâncată de interesul egoist, ci de iubire.

„Avuția națiunilor” a lui Adam Smith este denumită și „biblia liberalismului clasic”. Smith a reușit să sintetizeze cele mai importante cunoștințe acumulate până la el în domeniul economic. Ideea centrală a lucrării, așa cum reiese și din titlul ei, o constituie definirea noțiunii de „avuție” sau „bogăție” a națiunilor și analiza factorilor sau forțelor de producție ce concură la crearea și sporirea ei. Smith privește „universul economic ca un vast atelier creat de diviziunea muncii, mobilul psihologic al producătorilor reprezentându-l dorința de a-și îmbunătăți situația economică. Politica economică este interpretată de Smith nu ca expresie a unui interes partinic, al unei clase sau alteia ci ca pe expresia interesului cel mai general al comunității”.

„Când piața este prea mică, scrie Adam Smith, nimeni nu-i încurajat să se consacre în întregime unei ocupații, din cauza imposibilității de a schimba tot ceea ce, în produsul muncii sale, întrece propria lui consumație, contra produselor altor oameni de care are nevoie”.

Adam Smith face distincția între salariu, considerat singurul venit care se bazează pe munca proprie a beneficiarilor săi, și celelalte venituri primare – profitul și renta funciară – ce sunt considerate scăzăminte din valoarea nou creată, deci însușire de muncă străină.

Smith este împotriva imixtiunii statului în mecanismul pieței. Este împotriva restricțiilor la importuri și a stimulentei pentru exporturi, împotriva legiferărilor guvernamentale ce au drept scop protejarea industriei autohtone față de concurență și împotriva cheltuielilor guvernamentale cu destinații neproductive.

Jean-Baptiste Say

Jean-Baptiste Say (1767-1832) a fost un economist și savant francez clasic, liberal. Say s-a născut la Lyon în 1767 și a avut o carieră distinsă. A lucrat într-un comitet guvernamental de finanțe sub Napoleon, a predat economia politică în Franța la Athénée, Conservatoire National des Arts et Metiers, iar mai târziu la Collège de France, unde a fost numit președinte al economiei politice.

Preocupat de activități comerciale s-a înscris în anul 1780, în „Casa engleza a comercianților”. Printre altele a fost angajat la o companie de asigurări din Paris și a fost redactor șef al periodicului „La decade philosophique, litteraire et politique”. A fost un participant activ al Revoluției franceze din 1789.

A fost unul dintre primii economiști care a studiat antreprenoriatul și antreprenorii conceptualizați ca organizatori și lideri ai economiei.

Liberalismul clasic este un curent social-politic și ideologic apărut în Europa secolelor XVII și XVIII care promovează libertatea și egalitatea în drepturi, porneste de la premiza că fiecare om are prin naștere dreptul la viață, la libertate și la proprietate.

Deși, Say face abstracție de ceea ce fiziocrații au intuit în mod primar și care mai târziu s-a numit „monopolul asupra pământului ca obiect al economiei” și „monopolul asupra pământului ca obiect al proprietății private.

„Sunt productive, scrie Say, nu numai muncile din agricultură ci toate muncile care creează utilități și sunt productive nu numai muncile care creează, direct bunuri materiale, ci toate

muncile care amplifică capacitatea lucrurilor de a răspunde nevoilor noastre și de a satisface dorințele noastre”.

Pentru Say, “agentul principal al progresului economic este omul industrial, activ, instruit, inventator ingenios, agricultor inventiv, omul de afaceri îndrăzneț, acel om care se implică în toate în măsura în care se fac descoperirile științifice și se extind debușeele. El este acela care, mai mult decât capitalistul propriu-zis, care dă banii și încasează redevențele, mai mult decât proprietarul funciar relativ pasiv, mai mult decât lucrătorul care primește ordinele asupra a ceea ce are de făcut, conduce producția și domină distribuirea bogățiilor”.

David Ricardo

A fost al treilea din cei șaptesprezece copii. Familia sa era descendentă din evreii iberici care fugiseră în Olanda în secolul al 18-lea. Tatăl lui Ricardo, un broker de bursă, a emigrat în Anglia cu puțin timp înainte de nașterea lui David.

Ricardo a început să lucreze cu normă întreagă pentru tatăl său la Bursa de Valori din Londra, când avea paisprezece ani.

La 21 de ani, se ceartă cu părinții și pleacă de acasă deoarece familia sa l-a dezonorat când sa căsătorit cu un Quaker, Abigail Delwall, creștină, cu care a avut 8 copii, din care doi, Osman și David Jr., au devenit membri ai parlamentului, iar Mortimer a devenit ofițer al Gărzii Regale.

În 1819 a luat autoeducarea: a studiat matematica, fizica, chimia, geologia, mineralogia, literatura și teologia. Economistul și-a înființat un laborator și a creat o colecție uriașă de minerale.

Mama lui nu a mai vorbit niciodată cu el de atunci.

După ce a pierdut sprijinul familiei, David Ricardo a acumulat aproximativ 800.000 lire, o sumă destul de decentă de bani la acea vreme. Și i-a obținut datorită unui joc de succes la bursă.

Din fericire, el a avut deja o reputație excelentă în domeniul finanțelor și și-a înființat propria afacere ca dealer în titluri de stat. După 5 ani, la 25 de ani, Ricardo a câștigat primele milioane, iar după alți 12 ani, a renunțat la meseria de agent de bursă. La 38 de ani, un milionar era o figură majoră în lumea financiară.

David Ricardo sa retras din afaceri în 1814 și a fost ales în parlamentul britanic în 1819 ca independent, reprezentând un județ din Irlanda, pe care a condus-o până la moarte în 1823. David Ricardo în 1821 a fondat primul club de economie politică din Anglia. A murit la 11 septembrie 1823 dintr-o infecție la ureche în Gloucestershire. În acel moment, averea sa era în valoare de peste 100 milioane de dolari în dolarii de astăzi.

Este singurul economist burghez din lume ale cărui postulate și lucrări nu au fost respinse de Karl Marx.

- Ricardo distinge două categorii de bunuri sau mărfuri ce fac obiectul vânzării-cumpărării pe piață: bunuri rare, imprimându-le un caracter de monopol și bunuri reproductibile;
- Din explicațiile lui Ricardo rezultă un punct de vedere clar: nu se poate confunda valoarea cu bogăția. Valoarea este privită ca un produs al muncii, în timp ce bogăția, este rezultatul conlucrării omului cu natura și cu mijloacele de producție pe care le utilizează.

- David Ricardo pune teoria valorii-muncă la temelia teoriei repartiției factorilor de producție și a veniturilor acestora.
- conținutul teoriei ricardiene a rentei funciare: renta funciară reprezintă acea parte din produsul pământului care se plătește proprietarului funciar de către arendaș, pentru folosirea forțelor originale și indestructibile ale solului. Ea nu trebuie confundată cu profitul și nici cu dobânda de capitaluri împrumutate.
- Salariul este considerat “prețul natural al muncii”, prin care se înțelege valoarea forței de muncă determinată de valoarea mijloacelor de subzistență necesare producerii și reproducerii ei. Deoarece, afirmă clar Ricardo, “ca toate celelalte contracte, salariile trebuie lăsate la concurența liberă și loială de pe piață și nu trebuie niciodată să fie rezultate din amestecul legislației”.
- Impozitele sunt definite de Ricardo ca acea parte din produsul pământului și al muncii dintr-o țară ce este pusă la dispoziția guvernului și sunt plătite întotdeauna sau din capital; sau din venitul realizat de către țara respectivă.
- Preluând noțiunea de cost comparativ, David Ricardo va elabora ulterior o teorie coerentă asupra comerțului internațional cunoscută sub denumirea de “teoria costurilor comparative de producție și a avantajelor relative în comerțul internațional”.
- Teoria ricardiană a comerțului internațional pornește de la constatarea că nu este nici necesar și nici posibil ca fiecare țară să producă toate tipurile de mărfuri de care are nevoie. Este mai rațional, spune Ricardo, ca fiecare țară să se specializeze în producerea anumitor mărfuri, pentru care dispune de anumite avantaje, fie naturale, fie dobândite.

Luca Pacioli

A fost un matematician și călugăr franciscan italian și colaborator al lui Leonardo da Vinci. Mai este denumit și părintele contabilității

Luca Pacioli s-a născut între 1446 și 1448 în orașul toscan Sansepolcro, unde a primit o educație abbaco. Aceasta a fost educația în limba vernaculară (adică, limba locală) mai degrabă decât în latină și se concentra pe cunoștințele cerute de comercianți.

Tatăl său a fost Bartolomeo Pacioli; cu toate acestea, se spunea că Luca Pacioli a trăit cu familia Befolci în copilărie în orașul său natal, Sansepolcro. S-a mutat la Veneția în jurul anului 1464, unde și-a continuat propria educație în timp ce lucra ca tutore pentru cei trei fii ai unui negustor. În această perioadă a scris prima sa carte, un tratat de aritmetică pentru băieții pe care îi predă.

În anul 1470, odată cu moartea lui Antonio Rompiasi, a emigrat la Roma și a lucrat alături de León Battista Alberti, secretarul privat al Papei. La Roma a studiat Teologia și în anul 1477 s-a declarat călugăr franciscan. Astfel, el ar putea fi numit Fra („Friar”) Luca.

În 1475, a început să predea în Perugia ca profesor privat, înainte de a ocupa prima catedra de matematică în 1477. În acest timp, a scris un manual cuprinzător în limba populară pentru studenții săi. A continuat să lucreze ca profesor privat de matematică și a fost instruit să înceteze predarea la acest nivel la Sansepolcro în 1491. În 1494, prima sa carte, „Summa de arithmetica, geometria, Proportioni et proportionalita”, a fost publicată la Veneția. În 1497, a acceptat o invitație din partea ducelui Ludovico Sforza de a lucra la Milano. Acolo l-a cunoscut, a predat matematica, a colaborat și a trăit cu Leonardo da Vinci, cu care împărtășește multe calități, printre care dragostea de matematică. Când decide să-și dedice mai bine de

patru ani din viață realizării cărții despre Proportia divină face acest lucru împreună cu pictorul Leonardo Da Vinci care este cel care realizează diferitele ilustrații ale cărții. În 1499, Pacioli și Leonardo au fost forțați să fugă din Milano când Ludovic al XII-lea al Franței a pus mâna pe oraș. Căile lor par să se fi despărțit în cele din urmă în jurul anului 1506. Pacioli a murit la vârsta de 70 de ani la 19 iunie 1517, cel mai probabil în Sansepolcro, unde se crede că și-a petrecut o mare parte din ultimii ani.

Prin joburile pe care le avea în zona comerțului, ținând conturile negustorilor din Veneția, a realizat o lucrare intitulată „Summa de arithmetica, geometry, proportioni et proportionalita” în anul 1494. Acolo a analizat metoda contabilă a înregistrării duble.

A scris apoi lucrarea numită Tractus XI- Particularis de computis et scripturis, compusă din 36 de capitole, acolo unde se referă la tratatele de conturi contabile folosind intrarea dublă.

Metoda articolului elaborată de Luca Pacioli, pentru înregistrarea operațiunilor contabile și care sunt utilizate în prezent în contabilitatea modernă sunt următoarele:

- Cel care încasează este debitorul, iar cel care livrează este cel care merită. În acest fel, ceea ce avem este pentru că este dator cuiva, inclusiv nouă.
- Echilibrul activelor necesită ca tot ceea ce intră să fie similar cu ceea ce iese.
- Resursele vin mereu de undeva. Debitorul (care trebuie) să existe pentru că există un creditor (care are).
- Conturile trebuie să poată fi izolate în același mod în care sunt create. În acest fel, dacă o valoare intră printr-una, trebuie să iasă prin ea.

Domeniul economic V Să contabilizăm!

Sursă bibliografică

www.ceccarbusinessreview.ro

Procesul apariției și evoluției gândirii contabile românești. Introducerea contabilității în partidă dublă în România

Putem vorbi despre procesul apariției și evoluției gândirii contabile românești doar urmărind publicarea primelor lucrări de contabilitate. Lucrarea Izvod pentru lucruri de obște și dechilin în scrisori de multe chipuri, apărută la Sibiu, la tipografia lui Petre Bart, este o traducere din limba slavonă efectuată la 1792 de Dimitrie Evstatievici, care cuprinde modele de contracte, chitanțe, conturi, vecsel scrisoare (bilet la ordin) etc. Aceste elemente au pregătit terenul pentru prima lucrare în care sunt expuse normele doppiei scripturi, cartea putând fi considerată precursoră a literaturii contabile românești.

Apariția și evoluția gândirii contabile românești în țara noastră sunt rezultatul dezvoltării economiei naționale, unul dintre factorii principali fiind practicarea comerțului. După anul 1800, comerțul românesc, în care s-au introdus formele și metodele moderne ale comerțului apusean, începe să se dezvolte și să stabilească relații mai strânse cu celelalte popoare, simțindu-se nevoia ținerii „socotelilor”, deci a apariției însemnărilor contabile. Astfel, încep să fie tipărite lucrări de contabilitate, care însă nu pot fi considerate producții ale literaturii contabile românești, ci concepții și practici străine provenite din traducerea unor cărți franceze și germane. Până la încheierea Tratatului de la Adrianopol în 1829, țările române nu aveau dreptul să facă comerț decât cu stăpânitorii lor. Abia după semnarea acestui tratat comerțul românesc se eliberează de monopolul turcesc, Dunărea devine cea mai importantă arteră de comunicație și de comerț internațional, iar porturile dunărene obțin independența din punct de vedere comercial.

Precursorii literaturii contabile românești

Primele lucrări de contabilitate apar în țările române ceva mai târziu, așa cum am precizat, la început sub formă de traduceri, iar mai apoi cu un caracter mai pronunțat de originalitate, chiar dacă diferitele teorii erau inspirate din literatura de specialitate străină.

AUTORUL	LUCRAREA
Emanoil Ioan Nichifor	<i>Pravila comerțială</i> , tipărită la Brașov în 1837
Vasile Urzescu	<i>Epistolarul</i> , cea dintâi lucrare de contabilitate apărută în Muntenia, în 1840, în care găsim diverse corespondențe și un formular de ținere a catastifelor
Dimitrie Jarcu	<i>Doppia skriptura sau ținerea katastișelor</i> , tipărită în București în 1845, fiind traducerea unei cărți de contabilitate a lui J. Jaclot, profesor la școala comercială din Paris <i>Elemente de contabilitate sau ținerea registrelor în partidă simplă și dublă pentru clasa a IV-a primară</i> , 1860 <i>Contabilitatea agricolă</i> , 1863
Louis Toussaint	<i>Expunere prescurtată de operațiuni comerciale și de contabilitate</i> , 1865
Honoriu C. Wartha	<i>Ținerea registrelor în partidă simplă și dublă</i> , apărută la București în 1873
Theodor Ștefănescu	<i>Curs de contabilitate în partidă dublă</i> , 1874
Paul Eliade	<i>Enciclopedia comercială</i> , tipărită la Ploiești în 1875
Zamfir Petrescu	<i>Tratat complet teoretic și practic de contabilitate și administrație pentru Comerț, Agricultură și Bancă</i> , 1897
Camilia Ziti (Crainic)	<i>Curs de contabilitate pentru uzul școalelor profesionale de fete</i> , 1900
Constantin Petrescu	<i>Tratat de contabilitate și administrație</i> , 1901
Grigore L. Trancu-Iași	<i>Curs de comerț și contabilitate</i> , 1913

Cea dintâi carte de contabilitate românească, *Pravila comerțială*, a fost destinată practicii comerciale în general, fiind o traducere din limba germană realizată în anul 1837 la Brașov de Emanoil Ioan Nichifor, profesor la Școala comercială a Capelei românești din Cetatea Brașovului. Lucrarea începe cu explicarea noțiunii de partidă dublă, recunoscută și justificată cu câteva secole în urmă, aceasta însemnând înscrierea de două ori a aceleiași operațiuni: o dată în debitul unui cont și apoi în creditul altui cont.

Noțiunea este prezentată destul de clar în anul 1494 de Luca Pacioli în lucrarea sa *Summa de arithmetica, geometria, proporțiuni et proporționalita*, în care este formulată prima egalitate contabilă între conturile „Casa” și „Capital”, din care se deduce relația de echilibru „Avere” = „Capital”. Autorul utilizează pentru prima dată termeni precum „bilancio”, semnificând balanța de verificare, prin care se pune în evidență relația formală Debit = Credit, sau „pro e dano”, adică

profit și pierdere. Luca Pacioli prezintă în această lucrare următoarele registre utilizate pentru evidența contabilă în partidă dublă:

- Strata, în care operațiunile se înregistrau zilnic sub formă de articole contabile;
- Maestrul, în care se utilizau partizi pentru fiecare cont folosit;
- Inventarul, prin intermediul căruia erau centralizate la finele fiecărui an averea și datoriile.

Comparând răspândirea contabilității în partidă dublă în Europa cu cea din România se poate remarca întârzierea de câteva secole cu care a apărut prima lucrare de contabilitate în partidă dublă în țara noastră față de alte state – Italia (1494), Anglia (1543), Germania (1549). Acest lucru se datorează faptului că formele economiei capitaliste au apărut în spațiul românesc mult mai târziu decât în țările occidentale. Date fiind legăturile comerciale ale țărilor române cu celelalte state europene, cu siguranță practica a existat înainte de a fi popularizată prin intermediul lucrărilor amintite.

Pe lângă noțiunea de partidă dublă, autorul publicației *Pravila comerțială* prezintă necesitatea și importanța registrului de casă, explicații privind diferite feluri de registre, încearcă să clarifice noțiunile de debitare și creditare a conturilor și nu în ultimul rând pune accentul pe regulile necesare în activitatea de comerț, care reflectă spiritul religios și cinstit al negustorilor.

Gândirea contabilă românească în prima jumătate a secolului XX Această perioadă se caracterizează prin apariția în anul 1901 a legii instrucțiunii, care prevedea studiul contabilității în toate școlile. De asemenea, în acest interval de timp au fost tipărite numeroase lucrări de contabilitate, dintre care amintim:

- *Contabilitate și administrație*, 1901, de Constantin Petrescu – prezintă teoriile contabile, forma pe jurnale, bilanțul;
- *Studii de contabilitate*, 1904, de Ion I. Lapedatu – sunt expuse teoretic și practic teoriile personaliste și materialiste ale conturilor;
- *Curs de contabilitate*, 1925, de C.G. Demetrescu – redă metoda contabilității și principiile contabile;
- *Faze din evoluția contabilității*, 1932, de D. Voina – prezintă un studiu al contabilității din Italia, Franța, Germania și România;
- *Contabilitate comercială*, 1928, de Spiridon Iacobescu – obiectul contabilității îl reprezintă patrimoniul.

Tot în această perioadă, respectiv în 1913, se înființează la București Academia de Înalte Studii Comerciale, care a contribuit la îmbogățirea științei contabile și la perfecționarea continuă a profesiei, iar în 1920 se pun bazele Academiei de Studii Comerciale din Cluj.

Necesitatea constituirii primei organizații a profesiei contabile din România

Structurarea instituțiilor statului și dezvoltarea societăților comerciale impuneau organizarea unui sistem de contabilitate atât la nivel de întreprindere, cât și de administrație publică. Din cauza inexistenței unui cadru legal, cei care se ocupau cu ținerea registrelor și cu înregistrarea și prelucrarea datelor contabile erau de cele mai multe ori persoane necalificate. Necesitatea numirii unor persoane competente, care să se ocupe în special cu efectuarea expertizelor judiciare, a grăbit procesul de organizare a profesiei contabile. Un start valoros în planul disputelor științifice a fost asigurat de apariția în anul 1908 a primei reviste cu specific contabil și comercial, Revista generală de comerț și contabilitate, cu o amplă contribuție în dezvoltarea și dezlegarea problemelor contabile. În paginile acesteia s-a militat pentru constituirea celei dintâi organizații profesionale din România: Corpul Contabililor Autorizați și Experților Contabili. Acesta a luat ființă la 13 iulie 1921. O contribuție deosebită la acea vreme a fost adusă de Grigore Trancu-Iași, care a inițiat și promovat în acel an legea de constituire a acestui organism.

Tot Grigore Trancu-Iași inițiază în 1928 înființarea la București a unui muzeu al contabilității, întâiul donator fiind chiar el, prin depunerea primelor sale rapoarte de expertiză. Muzeul purta numele inițiatorului său.

După instaurarea regimului comunist, libera inițiativă este înlocuită de economia dirijată, lucru care se răsfrânge, inevitabil, și asupra profesiei contabile. În anul 1947 se înființează Consiliul permanent al normării contabilității, astfel că întreaga metodologie a reglementării contabile este coordonată de Ministerul Finanțelor. În anul 1948 are loc naționalizarea principalelor mijloace de producție, astfel încât toate comenzile economice devin centralizate, iar existența unui corp al contabililor independenți devine aproape imposibilă.

Într-adevăr, peste numai trei ani, în urma Hotărârii Consiliului de Miniștri (condus de dr. Petru Groza) nr. 201 din 8 martie 1951, Marea Adunare Națională (sub președinția lui C.I. Parhon)

emite Decretul nr. 40 din 10 martie 1951, prin care Corpul Contabililor Autorizați și Experților Contabili se desființează.

Contabilitatea românească în cea de-a doua jumătate a secolului XX

Perioada 1948-1989 se caracterizează prin dezvoltarea învățământului contabil superior la București, Iași, Cluj, Timișoara, Craiova. Practicile contabile erau orientate spre economia planificată, centralizată, fiind introduse modele contabile de inspirație sovietică (order, maestru-șah, cost standard etc.). Organizarea contabilității avea la bază planificarea producției, altfel spus, aceasta urmărea planificarea, iar în ce privește pierderile, acoperirea acestora se făcea din beneficiul altor întreprinderi din aceeași ramură. Sunt implementate metode de calculație noi, cum ar fi standard cost, metoda normativă, THM (tarif-orămașină), GP (elaborată în anul 1953 de inginerul francez Georges Perrin) etc.

Etapa actuală a contabilității românești (după 1990)

Această etapă este marcată de apariția Legii contabilității nr. 82/1991, republicată în 2008, prin care se stabilesc un nou plan de conturi și un sistem de raportare financiară de inspirație franceză. Apar noi structuri de control, cum ar fi Garda Financiară, în 1991, și Curtea de Conturi, în 1992. În anul 1995 se reorganizează Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (CECCAR), stabilindu-se două profesii liberele: de expert contabil și de contabil autorizat. În 1999 se înființează al doilea organism de profesie liberală – Camera Auditorilor Financiar din România (CAFR), care reglementează activitatea de audit financiar. După anul 2000 se trece treptat la alinierea contabilității la directivele europene și la standardele internaționale în domeniu, prin Ordinele ministrului finanțelor publice nr. 94/2001, 306/2002, 3.055/2009, 1.802/2014, prin care sistemul de raportare financiară românesc se armonizează cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară.

Domeniul economic VI

Sistemul bancar din România

Sursă bibliografică

<https://www.arb.ro/despre-arb/sistemul-bancar-din-romania/>

www.zf.ro

Anul 2021 a reprezentat pentru sistemul bancar românesc cel mai bun an de după criza financiară trecută. Sistemul bancar a demonstrat că este parte din soluție. Băncile au susținut economia României și populația prin finanțare. Finanțarea economiei românești de către sistemul bancar românesc a înregistrat o creștere solidă, de 14,8%, fiind la cel mai ridicat ritm din ultimii 12 ani. În pofida elementelor determinate de contextul pandemic, avansul activelor sistemului bancar a fost de 14,23%, în timp ce economisirea a crescut cu 13,9% în anul 2021.

La nivelul anului 2022, sistemul bancar din România demonstrează că este în continuare solid și rezilient și poate să-și îndeplinească mandatul implicit pe care îl are. Indicatorii de solvabilitate și lichiditate plasează sectorul bancar în rândul celor mai solide din UE. Încă de la debutul pandemiei, indicatorii de soliditate ai sistemului bancar au permis o abordare proactivă, de absorbție a problemelor clienților și de creștere a creditării într-un ritm susținut. Indicatorul de solvabilitate a ajuns la 21,43%, în luna iunie 2022, fiind de două ori și jumătate peste minimul solicitat.

Pilonii sistemului bancar

Banca Națională a României (BNR), înființată în anul 1880, este, din perspectivă cronologică, cea de-a 16-a bancă centrală din lume.

Banca Națională a României, instituție publică independentă, are dreptul exclusiv de emisiune, fiind singura instituție autorizată să emită însemne monetare, ca mijloace legale de plată pe teritoriul României. BNR sprijină politica economică generală a statului, fără prejudicierea îndeplinirii obiectivului său fundamental privind asigurarea și menținerea stabilității prețurilor.

Conform Statutului **BNR**, principalele atribuții ale acesteia sunt:

1. elaborarea și aplicarea politicii monetare și a politicii de curs de schimb;

2. autorizarea, reglementarea și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit, promovarea și monitorizarea bunei funcționări a sistemelor de plăți pentru asigurarea stabilității financiare;
3. emiterea bancnotelor și a monedelor ca mijloace legale de plată pe teritoriul României;
4. stabilirea regimului valutar și supravegherea respectării acestuia;
5. administrarea rezervelor valutare internaționale ale României.

Biroul de credit

Înființat la inițiativa sectorului bancar românesc, Biroul de Credit își propune să sprijine participanții la sistem prin furnizarea de informații reale, actualizate și consistente referitoare la persoanele fizice care au contractat credite de la bănci sau societățile financiare, au achiziționat un produs în sistem leasing sau au fost asigurate împotriva riscului de neplată de o societate de asigurări. Biroul de Credit este o societate pe acțiuni care are ca acționari 25 de bănci.

Biroul de Credit este operațional din august 2004 și, în prezent, gestionează informații negative și pozitive, date referitoare la fraudulenți și inadvertențe, provenite din surse bancare și non-bancare. Obiectul de activitate al Biroului de Credit include:

- colectarea / prelucrarea datelor privind portofoliul de credite acordate clienților – persoane fizice;
- informații și analize oferite participanților în scopul identificării și cuantificării riscului de credit, creșterii calității creditelor, diminuării riscului de fraudă și protejării creditorilor;
- stabilirea criteriilor uniforme de apreciere a clientelei (scoring);
- consultanță financiar-bancară.

Institutul Bancar Român

Înființat în anul 1991, Institutul Bancar Român are ca principal obiectiv perfecționarea profesională, pregătirea și specializarea personalului bancar, în conformitate cu cerințele stabilite de instituțiile de credit și Banca Națională a României, în cooperare cu Asociația Română a Băncilor și cu programele aprobate de Consiliul de Administrație al Institutului Bancar Român.

Relația și colaborarea Asociației Române a Băncilor cu Institutul Bancar Român se realizează de pe poziția ARB de membră fondatoare și de membră a Consiliului de Administrație.

În ultimii ani, colaborarea cu Institutul Bancar Român s-a intensificat, prin legătura directă permanentă a reprezentanților institutului cu specialiștii comisiilor de specialitate ale Asociației Române a Băncilor, la nivelul cărora se dezbate problemele de actualitate pe fiecare segment al activității bancare, din care a rezultat și necesitatea organizării unor cursuri, seminarii, ateliere de lucru ce au fost organizate de IBR pentru angajații sistemului bancar.

Centrala Riscului de Credit

Centrala Riscului de Credit – CRC (fostă Centrala Riscurilor Bancare) reprezintă o structură specializată în colectarea, stocarea și centralizarea informațiilor privind expunerea fiecărei persoane declarante din România față de acei debitori care au beneficiat de credite și/sau angajamente al căror nivel cumulat depășește suma minimă de raportare (20.000 lei), precum și a informațiilor referitoare la fraudele cu carduri produse de către posesori.

Persoanele declarante sunt constituite de instituțiile de credit, instituțiile financiare nebancare înscrise în Registrul special, instituțiile de plată care înregistrează un nivel semnificativ al activității de creditare sau instituțiile emitente de monedă electronică care înregistrează un nivel semnificativ al activității de creditare. Utilizatorii informațiilor existente în baza de date a CRC sunt persoanele declarante și Banca Națională a României. Schimbul de informații de risc de credit se realizează electronic prin Rețeaua de Comunicații Interbancară.

Fondul de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar

Fondul de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar a fost înființat în anul 1996, fiind constituit ca persoană juridică de drept public. Obiectivul principal al Fondului este garantarea rambursării depozitelor constituite la instituțiile de credit potrivit condițiilor și limitelor stabilite prin legea de funcționare a Fondului, precum și desfășurarea activității ca administrator special, administrator interimar ori ca lichidator al instituțiilor de credit, în cazul desemnării sale în una din aceste calități.

Încă de la înființarea Fondului de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar, reprezentanții Asociației Române a Băncilor au avut un rol activ în elaborarea și punerea în aplicare a reglementărilor privind mecanismul de garantare a depozitelor și de plată a compensațiilor către depunători, în situații de faliment a unor bănci. Băncile au contribuit și contribuie exclusiv la finanțarea ex-ante a Fondului.

În prezent, plafonul de garantare per deponent garantat și per instituție de credit este stabilit la echivalentul în lei al sumei de 100.000 de euro.

Centrala Incidentelor de Plăți

Înființată în anul 1997 în cadrul Băncii Naționale a României, Centrala Incidentelor de Plăți este un centru de intermediere care gestionează informația specifică incidentelor cu instrumente de plată (cecuri, cambii, bilete la ordin), atât din punct de vedere bancar (tragerea în descoperit de cont, neonorarea angajamentelor asumate prin aceste instrumente), cât și din punct de vedere social (pierdere / furt / distrugere).

Transmiterea informației la Centrala Incidentelor de Plăți se face pe cale electronică, prin utilizarea Rețelei de Comunicații Interbancare ce leagă centrala BNR cu centralele tuturor băncilor.

Romcard

Înființată în 1994, Romcard este lider în furnizarea serviciilor privind tranzacțiile cu carduri bancare, din România, cu parteneriate în țară, dar și din Republica Moldova, Serbia, Kosovo, Arabia Saudită și SUA.

Beneficiind de experiența acumulată în cei 27 de ani de activitate, Romcard oferă instituțiilor financiare soluții complete de ecommerce- înrolarea clienților lor comercianți, pentru a putea accepta plăți online, servicii de procesare a plăților, POS virtual, tokenizare și autentificare, switching & clearing și servicii complete 3D Secure V2, conforme cu PSD2, servicii complete 3D Secure pentru băncile emitente și acceptatoare, Verified by Visa/Visa Secured și Mastercard Secure Code / Mastercard Identity Check și AMEX Autentificare, autentificări multifactor și servicii de transfer P2P. Romcard operează într-un sistem realizat în conformitate cu standardele internaționale, fiind certificat Mastercard, VISA și American Express.

Performanța europeană a sistemului bancar românesc

Sistemul bancar din România a ”marcat” un profit record de 4,8 miliarde de lei în primul semestru din 2022, în creștere cu circa 15% față de primele șase luni din 2021, reiese din calculele **CursdeGuvernare** pe baza datelor Băncii Naționale a României (BNR).

Performanța e una europeană, în condițiile în care România e pe ultimul loc în UE la intermediere financiară, dar în top la profitabilitatea băncilor.

Piața locală continuă să fie una dintre cele mai profitabile din Europa, chiar dacă profitul sistemului bancar nu vine dintr-o creștere la fel de consistentă a intermedierei financiare (raportul dintre activele băncilor – în principal credite – și PIB, relevant pentru determinarea amprentei sistemului bancar la nivelul unei economii).

Activele nete ale sistemului bancar local au urcat la 664,4 miliarde de lei la sfârșitul lunii iunie, iar rentabilitatea activelor s-a situat la 1,45%.

Profitabilitatea activelor sectorului bancar din România este printre cele mai ridicate din Europa, *de aproape trei ori peste media Uniunii Europene* (de 0,5% în decembrie 2021 când în România a fost de 1,4%, potrivit unui raport BNR). Valori superioare au fost înregistrate de sistemele bancare din regiune, respectiv de cele din Ungaria și Bulgaria.

Pe de altă parte, România este pe ultimul loc în UE în ceea ce privește gradul de intermediere financiară. Ponderea activelor sistemului bancar în PIB era de sub 60% la nivelul anului 2021, semnificativ sub media europeană, de 246% din PIB, cât și sub nivelul înregistrat de țările din regiune (101% în Polonia, 105% în Bulgaria, 117% în Ungaria, 136% în Croația și 148% în Republica Cehă).

Ce bănci conduc în topul sectorului bancar din România?

Topul băncilor în funcție de valoarea activelor era condus la finele lui 2021 de Banca Transilvania, cu 125 miliarde lei, reprezentând 19,5% din activele totale ale sectorului bancar, urmată de BCR, cu 89 miliarde lei și o cotă de 13,9%, și BRD, cu 67 miliarde lei și o pondere de 10,4%, arată raportul publicat vineri de BNR.

Primele zece locuri din clasament sunt completate de ING Bank, cu 59,3 mld.lei (9,27% din total), Raiffeisen Bank, cu 59 mld.lei (9,25%), CEC Bank, cu active de 50,6 mld.lei (7,92%), UniCredit Bank cu 50,1 mld.lei (7,84%), urmate la distanță mare de Alpha Bank, cu active de 18,8 mld.lei (2,94%), OTP Bank, cu 18,4 mld.lei (2,89%) și Eximbank, cu 14,7 mld. Lei (2,30%).

Potrivit BNR, cele 34 de instituții de credit analizate aveau la finalul anului trecut un active net bilanțier de 639 miliarde lei, din care băncile cu capital majoritar românesc reprezintă 31,8%, cele cu capital majoritar strain 56%, iar sucursalele unor instituții de credit străine 12%.

Astfel, cota de piață a instituțiilor de credit cu capital majoritar privat românesc s-a majorat de la 18,9% în 2020 la 20,4% în 2021, iar cota celor cu capital majoritar de stat a crescut de la 10,6% la 11,4%.

Anul trecut, rețeaua teritorială a băncilor a continuat trendul de restrângere, 181 de sucursale și agenții bancare fiind închise, în timp ce numărul salariaților din sistem s-a redus cu 1.011 persoane.